

G GNEF

Verksamhet och budget 2021 - 2023

Fastställd av kommunfullmäktige 2020-12-14 § 203

Dnr: KS/2020:459/04

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Mål för verksamheten.....	4
Förutsättningar och verksamhetens finansiering	6
Finansiella mål.....	9
Satsningar och effektiviseringar driftbudget 2021.....	10
Nämnder	11
Finansförvaltningen	11
Kommunstyrelsen	12
Barn- och utbildningsnämnden.....	13
Socialnämnden.....	15
Kultur- och fritidsnämnden	18
Miljö- och byggnadsnämnden.....	19
Kommunfullmäktige.....	20
Investeringar	21
Resultatbudget.....	23
Balansbudget	23
Sammanfattning av beslutspunkter	24

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Budgeten för 2021 har arbetats fram och beslutats i en tid då ingenting är som det brukar. Vi befinner oss mitt i en pandemi och allt är på något sätt påverkat av det coronavirus som började att spridas över världen i samband med förra årsskiftet. Covid-19 har dominerat hela 2020 och kommer att få väldigt stor påverkan även på 2021.

Trots en stor osäkerhet i omvärlden och kanske framför allt därför presenterar majoriteten bestående av Centerpartiet, Socialdemokraterna och Moderaterna en stabil och ansvarstagande budget.

Den största förstärkningen i budgeten för 2021 sker av skattebetalarnas plånbok. Genom en sänkning av skatten med 25 öre låter vi skattebetalarna behålla 5,4 miljoner kronor. Det här ger kommuninvånarna möjlighet att öka sina inköp av såväl varor som tjänster. Ett tillskott som vårt lokala näringsliv är väl betjänt av under denna coronapandemi och i följderna därefter.

Vår ambition i majoriteten är att kommunalskatten för Gagnefs kommun inte ska vara högre än genomsnittet i Dalarna och vi vill heller inte ta ut mer i skatt än vad som är nödvändigt. Med den här skattesänkningen så går Gagnefs kommun från att vara trea i skattelistan till plats nio i Dalarna. Eller på plats sju om man vill vända på tabellen och utgå från lägsta kommunalskatten.

Gagnefs kommun är en kommun som allt fler väljer att flytta till. En trygg och säker kommun som erbjuder närhet till staden och kommersiell service, men också närhet till rekreation och friluftsliv. Där vi tillsammans skapar det samhälle vi vill bo och leva i. Den här utvecklingen fortsätter vi att förstärka även under 2021.

Medan andra kommuner tvingas till hårda besparingar så upprätthåller vi de satsningar och förstärkningar som vi har gjort de senaste åren. Budgeten för 2021 innehåller inte några större ramökningar, däremot kommer nämndernas budgetar att förstärkas med löneuppräknings och för övriga kostnader har det gjorts en generell uppräknings med en procent.

Att vi inte lägger fast några effektiviseringskrav i budgeten betyder inte att nämnderna ska avstå från att arbeta med effektiviseringar. Tvärtom är det viktigt att fortsätta det arbetet. Däremot ger det nämnderna en möjlighet att disponera det ekonomiska utrymme som frigörs.

Den största satsningen som planeras för under 2021 finns ännu inte med i budgeten, utan kommer att tillföras under året. Det är investeringen av det nya äldreboendet i Mockfjärd. Det nya samlade demensboendet är efterlängtat och förberedelserna pågår för fullt, men alla detaljer var inte tillräckligt klara för att ingå i investeringsbudgeten. Därför återkommer äldreboendet som ett eget investeringsärende under året.

Medan andra kommuner tvingas till hårda besparingar så upprätthåller vi de satsningar och förstärkningar som vi har gjort de senaste åren. Budgeten för 2021 innehåller inte några större ramökningar, däremot kommer nämndernas budgetar att förstärkas med löneuppräknings och för övriga kostnader har det gjorts en generell uppräknings med en procent.

Att vi inte lägger fast några effektiviseringskrav i budgeten betyder inte att nämnderna ska avstå från att arbeta med effektiviseringar. Tvärtom är det viktigt att fortsätta det arbetet. Däremot ger det nämnderna en möjlighet att disponera det ekonomiska utrymme som frigörs.

Den största satsningen som planeras för under 2021 finns ännu inte med i budgeten, utan kommer att tillföras under året. Det är investeringen av det nya äldreboendet i Mockfjärd. Det nya samlade demensboendet är efterlängtat och förberedelserna pågår för fullt, men alla detaljer var inte tillräckligt klara för att ingå i investeringsbudgeten. Därför återkommer äldreboendet som ett eget investeringsärende under året.

Fredrik Jarl
Kommunstyrelsens ordförande

Mål för verksamheten

VÄRDEGRUND / FÖRHÅLLNINGSSÄTT

Jag är här för alla i Gagnefs kommun.

Jag är kommunikativ och möter människor med respekt.

Jag ser utvecklingsmöjligheter, reflekterar och agerar.

Vision 2030

Mötesplats för människor, älvar och vägar mitt i Dalarna

Där den vilda Västerdalälven och stilla Österdalälven strålar samman skapar Gagnefs kommun mötesplatser som tar oss in i framtiden. Med utgångspunkt i det lilla bygger vi en modern och trygg kommun. Genom engagemang och kreativitet skapar vi samhället. Vi tar hand om dem som har format den bygd vi lever i idag och satsar för kommande generationer och en hållbar utveckling.

Bästa livskvaliteten nära dig

Gagnef är kommunen med en plats för alla. Här finns tryggheten och friheten att bo i det lilla och samtidigt ha närhet till övriga världen. Av tradition finns här öppenhet, tolerans och nyfikenhet inför nya människor. Det är lätt att hitta en bostadsform anpassad efter behov och önskemål för alla åldrar och i livets alla skeden. Här finns förskola och skola med hög standard, möjlighet till bra studie-prestationer och social samvaro. Eleverna lämnar skolan med goda kunskaper, bibehållen lust att lära och med intresse och engagemang för omvärldsfrågor.

Den kommunala servicen utvecklas ständigt och anpassas efter behov. Det digitala samhället är en självklarhet samtidigt som basservice finns på nära håll. Infrastrukturen är väl utbyggd och binder samman kommundelarna.

I Gagnefs kommun finns en nyskapande och unik kulturtradition. Föreningslivet är aktivt och en viktig del av turism och besöksnäring.

Här känner man sig alltid välkommen!

Den önskvärda samarbetspartnern

Gagnefs kommun är en erkänd och efterfrågad samverkansaktör mitt i Dalarna. Vi bidrar till att vår region blir ledande inom idéutveckling och entreprenörskap.

Tillsammans med företag, organisationer, ideella föreningar och andra kommuner byggs ett ömsesidigt förtroende som leder till utveckling.

Vi ser det som en styrka att bjuda in till dialog.

Gagnef är kommunen som är tillmötesgående och enkel att samarbeta med.

Långsiktig hållbar utveckling

Gagnefs kommun ligger i frontlinjen i arbetet med att forma ett ekologiskt, socialt och hållbart samhälle.

Det är lätt att leva miljövänligt i Gagnefs kommun. Genom vårt strukturerade arbete medverkar vi till att överlämna ett samhälle till kommande generationer där de stora miljöproblemen är lösta.

Här kan du vara dig själv och utvecklas utifrån dina förmågor. Det sociala skyddsnätet är starkt. Vi tar hand om varandra och Gagnefs kommun bidrar med insatser som stärker dina möjligheter att leva ett självständigt liv.

Gagnefs kommun använder de ekonomiska resurserna på ett effektivt sätt. Långsiktig ekonomisk planering gör att varje generation ansvarar för sina avtryck i samhället.

Vi använder våra resurser klokt och arbetar systematiskt med ständiga förbättringar.

Kommunfullmäktiges övergripande mål

Invånar-/ brukarperspektiv

- I Gagnefs kommun kan man bo, leva och verka tryggt och säkert dygnet alla timmar – överallt.
- I Gagnefs kommun lever invånarna ett oberoende och självständigt liv där individens egna resurser tas till vara. Stöd, vård och omsorg ges utifrån den enskildes behov.
- Gagnefs kommun är öppen, tillgänglig och jämlik där det är enkelt att ta del av kommunens tjänster.
- I Gagnefs kommun är förutsättningarna goda för lärande i livets alla skeden.

Medarbetarperspektiv

- I Gagnefs kommun samverkar medarbetarna över förvaltningsgränserna och känner arbetsglädje och delaktighet.

Ekonomiskt perspektiv

- I Gagnefs kommun bedrivs verksamheterna ansvarsfullt och kostnadseffektivt.

Utvecklingsperspektiv

- I Gagnefs kommun finns trivsamt boende för alla generationer i attraktiva miljöer.
- I Gagnefs kommun uppmuntras nytänkande, entreprenörskap och främjas allas möjlighet till arbete och meningsfull sysselsättning.
- Gagnefs kommun är en professionell samarbets- och samverkanspartner som ser möjligheter före hinder.
- Gagnefs är en ekologiskt hållbar kommun där det är enkelt att vara miljövänlig.

Förutsättningar och verksamhetens finansiering

Skattesats

Budgeten bygger på en skattesats på 22,29% vilket är 0,25 % lägre än föregående år.

Skatte- och utjämningsintäkter samt befolkningsutveckling

Skatte- och utjämningsintäkter	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
<i>Skatteintäkter</i>	484 987	475 883	490 647	507 406
<i>Intäkts-/kostnadsutjämning</i>	135 139	153 282	151 748	148 838
<i>LSS utjämning</i>	-107	-108	-108	-108
<i>Fastighetsavgift</i>	27 500	33 836	33 836	33 836
Summa skatte o utjämning	647 519	662 893	676 123	689 972

Gagnef kommuns befolkning har ökat i antal sakta med säkert sedan år 2012. Vid årsskiftet 2019/2020 uppgick befolkningen till 10 304 jämfört med 10 271 för 2018/2019. Det innebär en ökning med 33 personer. I budgetunderlaget beräknas befolkningen öka med 38 personer till 10 349. Detta antagande bygger på en befolkningsprognos från år 2019. Samtidigt byggs ett relativt stort antal nya bostäder i kommunen, främst i form av bostadsrätts- och hyresrättslägenheter, vilket kan leda till en större ökning av befolkningen jämfört med befolkningsprognosen.

Satsningar i regeringens budgetproposition för 2021

Den 21 september presenterade regeringen Budgetpropositionen för 2021 (2020/21:1). Budgetpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2021–2023. Redan i vårändringsbudgeteten 2020 aviserades att anslaget för kommunalekonomisk utjämning skulle öka med 8,75 mdkr för kommunerna som ett permanent tillskott från och med 2021. I budgetpropositionen förslås anslaget öka med ytterligare 7,0 mdkr för 2021 samt 3,5 mdkr för 2022. Anslagen fördelas utifrån antalet invånare vilket för Gagnefs kommun innebär ca 8,75 mnkr, 7,0 mnkr respektive 3,5 mnkr. För äldreomsorgen införs ett permanent riktat statsbidrag på 4,0 mdkr. Bidraget ska vara ovillkorat, det vill säga utan krav på någon motprestation i form av till exempel ökad bemanning. Bidraget fördelas utifrån andelen av befolkningen som är äldre än 70 år vilket innebär ca 4,9 mnkr till Gagnefs kommun. Bidraget ingår i socialnämndens budgetram.

Ekonomiska förutsättningar för planperioden

Gagnefs kommun är en relativt liten ekonomisk enhet med begränsade möjligheter att följa den ekonomiska utvecklingen i vår omvärld. Utifrån detta har kommunen valt att förlita sig på den bevakning som genomförs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och de intäkts- och kostnadsprognoser som SKR presenterar. Dessa prognoser ligger till grund för kommunens budgetförutsättningar.

SKR spådde i sin februariprognos en löneutveckling nästa år på 3,1 % vilket inkluderar löneglidning. I takt med ett förändrat konjunkturläge till följd av pandemin har prognosen justerats ned till 1,8 %. I kommunens budget har vi inte kompenserat nämnderna för lönehöjningar på grund av löneglidning. Lönehöjningarna budgeteras i en central pott och nämnderna kommer under 2021 att kompenseras från denna pott för sitt faktiska utfall av lönehöjningarna. Eventuell löneglidning hanteras utanför denna avsättning. Det innebär att ett utrymme finns för avtalsenliga lönehöjningar samt begränsade satsningar på valda grupper.

När det gäller prishöjningar anger SKR:s februariprognos en ökning med 2,8 %. Prognosen har senare under höstens reviderats ned till 1,7 %. Prognosen är dock osäker på grund av det rådande marknadsläget och kommunen har valt att räkna upp nämndernas kostnader (exklusive personal-, interna- samt kapitalkostnader) med 1,0 %.

SKR prognostiserar en ihållande konjunkturåterhämtning från andra halvåret 2020 och under 2021. Dock förväntas skatteunderlagstillväxten bli betydligt lägre än de senaste åren. Man förväntar sig en utdragen återhämtning mot normalkonjunktur år 2024.

Ökning i %	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SKR:s prognos (20:20)						
Timlönekostnad	2,5	2,6	2,3	2,2	2,7	2,8
Inflation (SKR)	2,1	1,7	0,7	1,0	1,7	2,0
Realt skatteunderlag	3,7	2,2	0,9	3,5	3,7	3,8
SKR:s Prisindex för kommunal verksamhet (SKR 20:20)						
Arbetskraftskostnader	2,5	2,6	2,1	2,2	1,7	2,7
Övrig förbrukning	2,2	2,8	1,4	1,5	2,1	2,3
Kommunens budgetförutsättningar						
Lönehöjningar	3,2	2,5	2,2	2,2	1,7	2,7
Övrig förbrukning	1,5	2,3	0,0	1,0	1,0	1,0
Internränta	2,4	1,75	1,75	1,25	1,25	1,25

Budget lönehöjningar

Nämndernas budgetar är räknade utifrån den lönenivå som gäller hösten 2020, dvs innan lönerörelsen 2020. Medel för lönerörelsen 2020 samt 2021 kommer att fördelas när utfallet är känt.

Kapitalkostnader

Samtliga kapitalkostnader budgeteras initialt i kommunstyrelsens förvaltning enligt samma modell som tillämpats de senaste åren. Budgeten kommer löpande under året att fördelas ut till verksamheter vart efter investeringar görs.

Budgeten bygger på beräkning av kapitalkostnader för redan genomförda investeringar per 2019-12-31. För investeringar som genomförs 2020 och 2021 samt följande år bygger budgeten på en prognos för tillkommande kapitalkostnader som utgår från beslutade och planerade investeringar.

Kapitalkostnaderna består av internräntor och avskrivningar. Internräntan för 2021 är satt till 1,25 % i enlighet med SKR:s cirkulär 20:7. Det är sänkning med 0,25 % jämfört med föregående år. Internräntan har ingen faktisk påverkan på nämndernas ramar, utan är en intern transaktion. Syftet med internräntan är att göra nämndernas kostnader jämförbara med andra kommuner. Kommunen skulle kunna välja att tillämpa en egen internränta utifrån kommunens egna faktiska lånekostnader. Uppfattningen är dock att den bästa jämförbarheten uppstår genom att vi tillämpar samma internränta som många andra kommuner i Sverige, nämligen den av SKR föreslagna 1,25 %.

Upplåning och låneskuld

Låneskuldutveckling (mnkr)	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Låneskuld vid årets början	-515,0	-490,0	-507,6	-502,6
Årets överskott	30,1	17,7	17,5	17,3
Årets investeringar	-71,7	-42,3	-30,0	-30,0
Årets avskrivningar	25,5	27,0	27,5	28,0
Lånebehov dotterbolag	0,0	-20,0	-10,0	-10,0
Lånebehov	0,0	-17,6	5,0	5,3
Låneskuld vid årets slut	-490,0	-507,6	-502,6	-497,3
Del av skuld som avser dotterbolag	314,7	334,7	344,7	354,7
Del av skuld som avser kommun	-175,3	-172,9	-157,9	-142,6

Tabellen visar hur låneskulden kommer att utvecklas enligt de förutsättningar som är kända. För 2021 utgår vi från att verksamheten klarar driftsbudgeten och att kommunen klarar det budgeterade resultat på 17,7 mnkr. För investeringar och avskrivningar utgår beloppen från den prognos som ligger till grund för beräkningarna av kapitalkostnaderna i budget. För budgetåren utgår vi från att den lagda budgeten följs. Investeringarna bygger på investeringsbudget 2021. Tabellen tar hänsyn till de lånebehoven i dotterbolagen 2021–2023 som redan har aviserats men osäkerheten är stor.

Tabellen visar att låneskulden kommer att öka under 2021 och kommer sjunka under åren 2022-2023. Denna beräkning inkluderar inte det nya boendet för personer med demenssjukdom eftersom projektering och framtagande av kalkyl fortfarande pågår.

Beslut om låneram fattas genom ett särskilt beslut *Ramar för in- och utlåning i Gagnefs kommunkoncern* i enlighet med kommunens *Finanspolicy*. Ett separat beslut om denna låneram kommer att tas i anslutning till budgetbeslutet.

Enligt kommunens finanspolicy ska räntan som dotterbolag betalar till kommunen bygga på genomsnittlig ränta för kommunens låneportfölj, kompletterat med en räntemarginal som fastställs i *Ramar för in- och utlåning i Gagnefs kommunkoncern*. Marginalen föreslås 2021 ligga kvar på 0,4 % (40 räntepunkter).

Överskottskrav och effektiviseringsbehov 2021 och 2022

Budgeten bygger på att det finansiella målet om ett överskott som motsvarar 2 % av skatte- och utjämningsintäkterna ska nås varje år. Utöver detta beslutades i 2020 års budget att öka resultatkravet med 5,0 mnkr för att finansiera kapitalkostnader när kostnaderna för planerat underhåll av kommunens fastigheter övergick från att belasta driftsbudgeten till investeringsbudgeten. För de efterföljande 10 åren avgår 0,5 mnkr från avsättningen för att istället öka kapitalkostnadsbudgeten. Det innebär att resultatkravet för 2021, 2022 samt 2023 beräknas som 2 % av skatte- och utjämningsintäkterna plus 4,5 mnkr, 4,0 mnkr respektive 3,5 mnkr.

För 2022 och 2023 har kostnadsbehovet räknats utifrån oförändrad verksamhet från 2020. Kostnadshöjningar har räknats utifrån budgetförutsättningarna i tabellen ovan. Skatte- och utjämningsintäkter har räknats utifrån SKR:s senaste skatteprognos (SKR 20:39) och kommunens mest aktuella befolkningsprognos.

Under förutsättning att samtliga nämnder håller sin budget bör denna budget vara balanserad utan besparingskrav.

Finansiella mål

I kommunens Riktlinjer för god ekonomisk hushållning finns en redogörelse för kommunens långsiktiga finansiella mål. De finansiella delmålen för budgetåret beslutas som en del av kommunens budgetbeslut.

Långsiktiga finansiella mål

- Kommunen ska varje år uppnå ett överskott på 2 % räknat som andel av "summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning" inklusive eventuell balanskravsutjämning.
- Kommunen ska uppnå positivt eget kapital inklusive pensionsförpliktelser senast 2024.
- Kommunkoncernens låneskuld per invånare får inte överstiga 60 tkr under perioden fram till 2024 och ska vara under 45 tkr per invånare år 2024.
- Kommunkoncernens soliditet exklusive pensionsförpliktelser får inte understiga 20 % under perioden fram till 2024 och ska vara över 27 % år 2024.

Finansiella delmål för 2021

Kommunen ska uppnå ett överskott på 2 % i enlighet med det långsiktiga finansiella målet.

Kommunkoncernens låneskuld får inte överstiga 60 tkr per invånare vid årets slut.

Kommunkoncernens soliditet får inte understiga 20 % vid årets slut.

(Soliditetsmålet följs endast upp vid årsbokslut.)

Satsningar och effektiviseringar driftbudget 2021

Inga större ramsatsningar föreslås för år 2021 men inte heller några större effektiviseringskrav. Det innebär att de effektiviseringar som sker på nämndernas egna initiativ inte kommer påverka budgetramen utan nämnden kan disponera det frigjorda utrymmet. Nämndernas budgetramar kommer räknas upp för att kompensera för löneökningar när utfallet av 2021 års löneöversyn är känd. Därutöver får varje nämnd en generell uppräknig av sina driftskostnader, det vill säga alla kostnader exklusive kapital-, personal samt interna kostnader, med 1,0 %.

Utöver ovanstående uppräknig förstärks kommunstyrelsens budget med 1,0 mnkr för ökade licenskostnader för kommungemensamma verksamhetssystem samt 0,1 mnkr för ökade driftskostnader för kommunens lekparkar.

Nämnder

Budget och anslag	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsanslag nämnder (tkr)				
<i>Kommunstyrelse</i>	-95 400	-110 195	-95 127	-96 988
<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>	-274 486	-275 221	-288 369	-293 386
<i>Socialnämnden</i>	-225 533	-225 969	-238 487	-243 186
<i>Kultur- och fritidsnämnden</i>	-16 517	-16 590	-17 093	-17 287
<i>Miljö- och byggnadsnämnden</i>	-3 913	-3 919	-4 251	-4 369
<i>Kommunfullmäktige</i>	-2 413	-2 425	-2 535	-2 574
Summa driftsanslag nämnder	-618 262	-634 319	-645 862	-657 790
Finansförvaltningen	635 907	652 044	663 383	675 090
Budgeterat resultat	17 645	17 725	17 521	17 300
Budget och anslag	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Investeringsanslag (tkr)				
<i>Kommunstyrelse</i>	-42 500	-31 810		
<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>	-4 125	-7 875		
<i>Socialnämnden</i>	-1 650	-1 800		
<i>Kultur- och fritidsnämnden</i>	-225	-850		
<i>Miljö- och byggnadsnämnden</i>				
<i>Kommunfullmäktige</i>				
<i>Plan investeringsanslag 2022-2023</i>			-30 000	-30 000
Summa investeringsbudget	-48 500	-42 335	-30 000	-30 000

Finansförvaltningen

Finansförvaltningen	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Sammanfattning (tkr)				
<i>Verksamhetens kostnader</i>	-10 575	-10 048	-13 213	-17 168
<i>Skatteintäkter</i>	484 987	475 883	490 647	507 406
<i>Utjämning och generella st</i>	135 032	153 174	151 640	148 730
<i>Kommunal fastighetsavgift</i>	27 500	33 836	33 836	33 836
<i>Finansiella intäkter</i>	4 735	3 812	5 041	6 665
<i>Finansiella kostnader</i>	-5 772	-4 684	-5 402	-6 085
Summa Finansförvaltning	635 907	651 973	662 549	673 384

Kommunstyrelsen

Nämndens uppdrag

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens centrala förvaltning. I förvaltningen ingår den tekniska avdelningen, samhällsbyggnadsavdelningen, personalavdelningen, ekonomiavdelningen, lednings- och administrationsavdelningen samt kommunikationsavdelningen. Styrelsen ansvarar för de flesta verksamheter som bedrivs av externa parter och i samarbete med andra kommuner.

Kommunstyrelse	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsanslag (tkr)	-95 400	-110 195	-95 126	-96 989
Investeringsanslag (tkr)	-42 500	-31 810	0	0

Förutsättningar för verksamhetsåret

Utgångsläge För 2020 prognostiserar kommunstyrelsen ett underskott. Underskott har sina främsta orsaker i kostnader för luftrenare på Solgårdens särskilda boende samt ett prognostiserat underskott hos Räddningstjänsten Dala Mitt.

Volymförändring Förvaltningen ser en fortsatt ökad kostnad för olika licenser. Kommunstyrelsen förvaltar ett antal större kommungemensamma system så som personalsystem, ekonomisystem, planerings- och uppföljningssystem med mera. Ökningen beror på prisuppräkningen i befintliga avtal men också krav på utökad funktionalitet.

Räddningstjänsten Dala Mitts kostnader har ökat under de senaste åren och verksamheten bedöms inte kunna hålla budget för 2020 med bibehållen verksamhet. Den största orsaken är ökade pensionskostnader. Därför föreslås räddningstjänsten få utökade anslag från medlemskommunerna från och med 2021. Kostnadsökningen kommer belasta kommunstyrelsens budget.

Tekniska avdelningen är involverade i flera större projekt. Dessa är främst projektering av det nya boende för personer med demenssjukdom samt projektering av skollokaler. Projektens omfattning kräver personella resurser men avdelningen bedömer att övriga behov kan tillgodoses genom att externa resurser tas in vid behov. Avdelningen fick anslag för att hyra in konsulter i 2020 års budget.

Samhällsbyggnadsavdelningen tillförs 100 tkr för skötsel av kommunens lekplatser.

Utvecklingsmedel Inom kommunledningens driftbudget finns 2 500 tkr avsatta till utvecklingsinsatser.

Satsningar Inga nya satsningar planeras för budgetåret 2021.

Investeringar Av kommunstyrelsens investeringsmedel går bland annat 1,2 mnkr till IT-investeringar, 15,6 mnkr går till investeringar i befintliga fastigheter, 2,0 mnkr till kommunala lek- och badplatser, 7,0 till gator och trafiklösningar.

Kapitalkostnader I budgetramen för 2021 ingår kommunens samlade kapitalkostnader vilket summerar till 27 000 tkr. Dessa kommer under året fördelas ut till nämnderna.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för och driver kommunens förskole- och grundskoleverksamhet samt kommunens kostenheter. Nämnden ansvarar även för gymnasieskoleverksamheten som köps av andra kommuner och friskolor.

Barn- och utbildningsnämnden	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsanslag (tkr)	-274 486	-275 221	-288 369	-293 386
Investeringsanslag (tkr)	-4 125	-7 875	0	0

Förutsättningar för verksamhetsåret

Utgångsläge	Nämndens budgetförslag bygger på i huvudsak prognoser för antalet barn i förskola och fritidshem, elevutveckling i grundskola, särskola och gymnasiet. Prognoserna utgör grund för den resursfördelning som görs utifrån fastställda nyckeltal för respektive verksamhet. Utöver den generella resursfördelningen fördelas riktade resurser till barn och elever med särskilda behov. Förslaget för 2021 bygger på en oförändrad budgetram för Barn- och utbildningsnämnden i jämförelse med innevarande år. Undantaget gäller grundskolan och gymnasiesärskolan som inom ramen får utökade ramar utifrån volymökningar. Gymnasieskolan får en oförändrad ram. Det har inte gjorts någon kostnadsuppräknings för gymnasieskolan under 2020. De ökade kostnaderna för gymnasiesärskolan beror på att fler eleverna har särskilda behov..
Förskolan	I ramen 2021 prognosticeras att behovet av förskoleplatser är oförändrat med ett genomsnitt på 575 barn. Den fristående förskolan i Kyrkbyn beräknas ha 25 platser. Den kommunala verksamheten planerar för 550 platser. Efterfrågan av extra resurser för barn med särskilda behov ökar kontinuerligt. I budgeten finansieras 3,0 tjänster.
Grundskolan	Prognosen 2021 visar en ökning av antalet elever jämfört med 2020. Grundskolans ram kommer att utökas med 850 tkr.
Fritidshem	Prognosen av antalet fritisbarn visar på ett oförändrat antal barn jämfört med 2020.
Obligatorisk grundsärskola	Elevprognos på sär- och träningsskolan för kommande läsår visar på ett ökat antal elever. Ramen kommer att utökas med 300 tkr.
Gymnasieskola	Antal elever 2021 är oförändrat jämfört med 2020. Ingen prisökning inom Gysam 2020 och stabil elevutveckling.
IM-program	Antal elever har ökat och det krävs en viss utökning 2021.
Särgymnasium	I snitt kommer kommunen att ansvara för 11 elever 2021. Flera av dessa elever har ett omfattande särskilt stöd. Budgeten bör utökas för 2021.
Vuxenutbildning	Antalet elever inom SFI har ökat något och vi ser en oförändrad volym under 2021. Detta kommer att hanteras inom den befintliga budgeten för vuxenutbildningen. I övrigt inga volymförändringar.
Kulturskola	Oförändrad budget.
Kostenheter	För 2021 räknas det med en oförändrad ram till kostenheter.

Investeringar

Av barn- och utbildningsnämndens investeringsmedel går 1,5 mnkr till inventarier i befintliga lokaler, 1,7 mnkr till inventarier i ny- och ombyggda lokaler, 1,4 mnkr till elevdatorer, 2,5 mnkr till IT-system samt 0,8 mnkr till storköksutrustning.

Socialnämnden

Nämndens uppdrag

Nämnden ansvarar för kommunens särskilda boenden, anhörigstöd, hemtjänst, hemsjukvård, individ och familjeomsorg, Familjens hus, LSS verksamhet, biståndsbedömning, integration samt arbete och utveckling.

Socialnämnden	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsanslag (tkr)	-225 533	-225 969	-238 487	-243 186
Investeringsanslag (tkr)	-1 650	-1 800	0	0

Förutsättningar för verksamhetsåret

Utgångsläge

Socialförvaltningens behov inför 2021 var en ökning av budgeten med 5 200 tkr utifrån volymökningar, välfärdsutveckling och att minska smittspridning. Ingen ökning i ramen beviljades.

Verksamheten kommer inte att hålla den ekonomiska ramen 2020. Resultatet för 2019 var 5 900 tkr sämre än budget och budgetramen 2020 utökades med 4 000 tkr.

Pandemin har ökat arbetsbelastningen inom alla områden och arbetet med utveckling har kraftigt bromsats upp. En del insatser och uppdrag har inte varit möjliga att genomföra och en del av detta kan ha haft en positiv påverkan på resultatet.

Socialnämndens prognos per den 31 oktober 2020 visar ett resultat som beräknas bli 3 000 tkr sämre än budget. Den försämringen beror på att Coronarelaterade kostnader inte täcks fullt ut av staten samt ökade kostnader för verksamhetssystem, externa placeringar, konsulter, ökning av personligassistans ärenden och ökat försörjningsstöd. Arbetet med att effektivisera verksamheten för att nå budget i balans är ett strukturerat och systematiskt arbete, som till stor del har fått stå tillbaka under 2020 på grund av pandemin.

Det effektiviseringsarbete som genomförts i hemtjänsten de senaste åren fortsätter att ge resultat och det påvisar en prognos som är 1 300 tkr bättre än budget. Ett effektiviseringsarbete har även påbörjats inom särskilda boenden, vilket är en omfattande implementering av nytt arbetssätt och nya digitala verktyg. Effekterna kommer att dröja då implementering av det nya arbetssättet till viss del har fått skjutas upp.

HSL (Hälso- och sjukvården) har haft problem med att tillsätta tjänster och får använda konsulter för att klara av lagstadgad verksamhet. Arbetsbelastningen har varit hög på verksamheten under året. HSL-verksamheten visar ett underskott i prognosen på -500 tkr.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) och biståndsenheten har arbetat med att stabilisera rutiner och arbetssätt under året. Kostnader för placeringar har varit större än förväntat men arbetet med tidiga insatser och hemmaplanslösningar börjar så smått att ge resultat. Det ekonomiska biståndet ökade märkbart under 2019, under 2020 har en minskning skett men kostnadsnivån är fortfarande över budget med 400 tkr. Totala prognosen visar ett underskott på 2 000 tkr

Inom LSS har en del uppdrag inte kunnat utföras på grund av pandemin och personlig assistans har utökats med nya ärenden. Prognosen visar ett försiktigt överskott med 700 tkr.

Integrationen har påverkats av pandemin och de första nyanlända kom i oktober och ingen ensamkommande har anlänt. Prognosen visar ett överskott på 217 tkr.

Befolkningsutveckling	<p>Befolkningsprognosen visar en ökning av antal personer 65 år och äldre med 277 personer till år 2030, vilket motsvarar en ökning med 10,78%.</p> <p>Antalet personer 80 år och äldre ökar med 367 personer, vilket motsvarar en ökning med 58,07%. Detta innebär sannolikt en volymökning för äldreomsorgens verksamheter och behov av att införa smarta lösningar och nya effektiva arbetssätt med digitala lösningar.</p>
Särskilda boenden, hemtjänst samt externa placeringar	<p>Utvecklingen inom särskilda boendeformer går mot att de som flyttar in är allt äldre och har omfattande vårdbehov. Konsekvensen av det är att hemtjänsten får hantera större och mer komplicerade ärenden i ordinärt boende än tidigare. Det gör att vården är mer omfattande och ställer krav på högre kompetens gällande medicinska insatser och avancerad omsorg, vilket eventuellt innebär högre bemanning. Implementeringen av "Nära vård" är i startgroparna och bygger på en pågående nationell utredning som innebär ett ökat samarbete mellan kommuner och Regionen. Nya arbetssätt med brukaren/patienten i centrum och att så mycket som möjligt av vård och omsorg hanteras i hemmet. Det nya arbetssättet på särskilda boenden innebär individuella beslut på insatser och digital planering av insatserna.</p>
Boendestruktur för äldre	<p>Behovet av bostäder anpassade för äldre kommer att vara mycket stort under en lång tid framöver. Det kommer att vara omöjligt att lösa behovet enbart genom en enda insats. Det behövs många olika åtgärder, samverkan och nytänkande, både i nyproduktion och i det befintliga bostadsbeståndet. Avgörande är att det planeras för seniorboende men också för trygghetsboenden som kräver biståndsbedömning, i syfte att klara behovet av särskilda boenden.</p>
Hemtjänst	<p>Hemtjänsten ska ge personer med olika funktionsnedsättningar möjligheten att klara sin livsföring i det egna boendet. Hemtjänstinsatser ges i hela kommunen dygnet runt.</p>
Kommunal sjuk- och hälsovård, rehab	<p>Det har varit svårt att rekrytera både tillsvidareanställda och vikarier till tjänster inom hälso- och sjukvården under året. Bristen på dessa yrkeskategorier i hela landet gör det svårt att både rekrytera och behålla personal. Att arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare genom bra arbetssätt, god arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter är faktorer som bidrar till att man vill stanna och det arbetar verksamheten med ständigt. Att se nya lösningar och samarbete med andra kommuner är också en framgångsfaktor i detta arbete.</p>
Integration	<p>Hittills i år har ingen ensamkommande ungdom mottagits i Gagnefs kommun. Bostadstillgången för att klara flyktingmottagandet är i år tillfredsställande. Förutsättningen för budget är att verksamheten bedrivs inom ramen för de ersättningar kommunen får från Migrationsverket. Svårigheter i mottagandet av nyanlända är att det är svårt att klara av att nå egen försörjning efter två års etablering. En osäkerhetsfaktor som försvårar kvaliteten i etableringen är Arbetsförmedlingens omställning.</p>

LSS- verksamheten	LSS-verksamheten är en svår verksamhet att budgetera för då nya kostsamma ärenden kan inkomma snabbare än budgetprocessen klarar av.
IFO- Verksamheten	IFO-verksamheten fortsätter arbetet med att fler ärenden ska bli hemmaplanslösningar samt tidiga insatser. Arbetet med att förbättra arbetssätt och öka samverkan pågår.
Välfärdsteknik	Socialförvaltningen är inne i ett expansivt skede när det gäller nya arbetssätt som kräver digitala lösningar. Takten har stannat av under pandemin men fortsätter.
Investeringar	Av socialnämndens investeringsmedel går 0,5 mnkr till inventarier, 0,3 mnkr till medicinskåp samt 1,0 mnkr för IT-infrastruktur på kommunens särskilda boenden.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens bibliotek, allmänculturverksamhet, fritidsgårdar, fritidsverksamhet samt för kommunens samarbete med frivillig- och kulturorganisationer.

Kultur- och fritidsnämnden	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsanslag (tkr)	-16 517	-16 590	-17 093	-17 287
Investeringsanslag (tkr)	-225	-850	0	0

Förutsättningar för verksamhetsåret

Utgångsläge	Nämnden förväntas hålla sin budget 2020.
Biblioteken	Biblioteket har fått statliga bidrag för att under 2020 och 2021 utveckla sitt uppdrag att minska den digitala klyftan i samhället. Bidraget ska också användas till exteriör och interiör skyltning.
Fritid	Nämnden har begärt en utökning med 50 tkr till underhåll av vandringsleder, då kommunen succesivt tar över drift och underhåll av prioriterade leder.
Kultur	Kulturenheten har inga utvecklingssatsningar planerade, utan arbetar vidare på samma sätt som under 2021. Ett stort nytillkommet projekt blir dock den konstnärlig gestaltning av det nya demensboendet, men detta finansieras inte av kulturenheten.
Fritidsgårdar	Fritidsgårdarnas verksamhet har varit under utredning sedan hösten 2019 och beslut om ny organisation förväntas tas i februari 2021. Svårigheten blir att hitta funktionell/a lokal/lokaler där hyreskostnaden ryms inom befintlig ram.
Effektiviseringar	Arbetet med effektiviseringar pågår löpande för att finansiera önskade satsningar och utveckling av verksamheterna.
Investeringar	Av kultur- och fritidsnämndens investeringsmedel går 75 tkr till uppbyggnad av kommunens konstsamling, 100 tkr till inventarier till en ny fritidsgård, 0,75 tkr till ett nytt biblioteksdatasystem, 300 tkr till självbetjäningsautomater till biblioteken, 100 tkr till skyltning och upprustning av vandringsleder samt 200 tkr till ett kodlåssystem för kommunens idrottshallar.

Miljö- och byggnadsnämnden

Nämndens uppdrag

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom livsmedelskontroll, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt i bygglovsärenden. Nämnden är en myndighetsnämnd som har att övervaka att plan- och bygglagen, miljöbalken och livsmedelslagen med flera lagstiftningar efterföljs. Inom nämndens särskilda uppgifter ingår att leda och samordna den planering som bedöms nödvändig för att bidra till främjandet av en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö utifrån en hållbar utveckling.

Miljö- och byggnadsnämnden	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsanslag (tkr)	-3 913	-3 919	-4 251	-4 369
Investeringsanslag (tkr)	0	0	0	0

Förutsättningar för verksamhetsåret

- Utgångsläge** Budgetram för 2021 är i princip oförändrad jämfört med 2020.
- Bygg** Verksamheten planeras fortgå med samma omfattning som under 2020.
- Miljö** Verksamheten planeras fortgå med samma omfattning som under 2020.
- Investeringar** Nämnden har inga investeringar i 2021 års budget.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Driftsanslag (tkr)	-2 413	-2 425	-2 535	-2 574
Investeringsanslag (tkr)	0	0	0	0

Inom kommunfullmäktiges verksamhet finns även budget för revisionen, valnämnden och överförmyndaren.

Investeringar

Investeringsbudget (tkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen			
<i>Kommunikationsavdelningen</i>			
Infrastrukturåtgärder nät/kommunikation	1 200		
Upprustning Lindberghallen - stolar, ljusbord, nätverk	400		
<i>Samhällsbyggnad</i>			
Mätutrustning, GPS	250		
Ombyggnation mätning av energi belysning	1 000		
Trafiksituationen bakom Coop Djurås	1 000		
LED-konvertering, gatubelysning	2 000		
Cirkulationsplats och anslutning Stortäppa	5 500		
Investering gator, ospecificerat	500		
Bryggor, återkommande behov de prioriterade baden	100		
Högbergsdammen, åtgärder för att säkerställa det kommunala badet i Mockfjärd	1 000		
Upprustning allmänna lekplatser	1 000		
<i>Beredskapssamordnare</i>			
Reservkraft kommunhuset	50		
Pumpar	150		
Kamera/långtidsparkering	60		
Reservkraft i storköken	200		
<i>Tekniska avdelningen</i>			
Energieffektivisering	2 000		
Ombyggnationer	3 500		
Ombyggnation ventilation	1 600		
Pedagogisk utemiljö och trafiklösning, Djurmo skola	2 500		
Smittskyddsåtgärder Älvudden	1 000		
Skurmaskiner	300		
Gräsklippare och fordon	1 500		
Planerat underhåll	5 000		
Investering kommunstyrelsen	31 810		
Barn- och utbildningsnämnden			
Möbler och inventarier	1 500		
Förskola Dala-Floda inventarier	500		
Djurmoskolan inventarier	1 200		
Elevdatorer grundskolan	1 400		
Lärplattform	2 000		
IT förskolan	500		
Utrustning storkök	775		
Investering BUN	7 875		
Socialnämnden			
Inventarier	500		
Medicinskåp	300		
IT-infrastruktur SÄBO	1 000		
Investering socialnämnden	1 800		

Fortsättning nästa sida

Investeringsbudget (tkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kultur- och fritidsnämnden			
Konstinköp	75		
Inventarier ny fritidsgård	100		
Nytt biblioteksdatasystem	75		
Inköp av självbetjäningautomater	300		
Skyltning och upprustning av leder	100		
Kodlåssystem idrottshallar	200		
Investering KoF	850		
Totala investeringar	42 335	30 000	30 000

I budgeten har avskrivningskostnader budgeterats inom kommunstyrelsens förvaltning. Budgeten bygger på en bedömning av när investeringen kan vara genomförd och kan aktiveras. Budget kommer att fördelas till nämnderna när investeringarna är genomförda och aktiverade. Budget för internränta kommer även att fördelas, men ingen driftskostnad uppstår av internränta och därför budgeteras denna succesivt. Investeringssummorna för 2022 och 2023 är endast tentativa, och indikerar de investeringssummor som ligger till grund för beräknade kapitalkostnader dessa år.

Det pågår just nu projektering av flera större investeringsprojekt i kommunen. Projekten avser både ett nytt boende för personer med demenssjukdom samt omfattande renoveringar alternativt nybyggnationer av flera skolor. Då projekteringen fortfarande pågår finns inget beslutsunderlag färdigställt vid framtagandet av kommunens budget och därför kommer dessa ärenden hanteras separat när underlagen är färdigställda. Kommunfullmäktige kan revidera investeringsbudgeten samt inlåningsramarna under löpande budgetår.

Resultatbudget

Resultatbudget (tkr)	Utfall 2019	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	87 967	79 008	64 418	65 062	65 713
Verksamhetens kostnader	-679 813	-686 070	-681 714	-695 802	-710 966
Avskrivningar	-23 812	-25 499	-27 000	-27 500	-28 000
Verksamhetens nettokostnader	-615 658	-632 561	-644 296	-658 240	-673 253
Skatteintäkter	480 044	480 865	475 883	490 647	507 406
Generella statsbidrag och utjämning	153 899	180 742	187 010	185 476	182 566
Finansiella intäkter	5 012	4 454	3 812	5 041	6 665
Finansiella kostnader	-3 629	-3 362	-4 684	-5 402	-6 085
Årets resultat	19 668	30 138	17 725	17 522	17 299
Resultatmått 2 % av skatter o bidrag	12 679	13 232	13 258	13 522	13 799

Balansbudget

Balansbudget (tkr)	Utfall 2019	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Tillgångar					
<i>Anläggningstillgångar</i>	804 504	855 751	894 151	905 651	915 151
<i>Omsättningstillgångar</i>	90 377	72 619	69 292	70 306	72 989
Summa tillgångar	894 880	928 370	963 442	975 956	988 139
Eget kapital och skulder					
<i>Eget kapital</i>	-268 525	-298 663	-316 308	-334 021	-351 643
<i>Däruv årets resultat</i>	-19 696	-30 138	-17 645	-17 713	-17 622
<i>Avsättningar</i>	-4 891	-5 596	-5 424	-5 225	-5 086
<i>Långfristiga skulder</i>	-504 267	-489 267	-506 867	-501 867	-496 567
<i>Kortfristiga skulder</i>	-117 197	-134 843	-134 843	-134 843	-134 843
Summa eget kapital o skulder	-894 880	-928 369	-963 442	-975 956	-988 139

Sammanfattning av beslutspunkter

Förslag till kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige

1. Fastställa "Verksamhet och budget 2021-2023" som kommunens budgetdokument för perioden.
2. Fastställa de resultat- och balansbudgetar som ingår i dokumentet som kommunens budget för perioden.
3. Fastställa de ekonomiska anslag och ramar för kommunens nämnder som föreslås i "Verksamhet och budget 2021-2023" till totalt 634 319 tkr kronor år 2021 enligt följande fördelning

Anslag (tkr)	Budget 2021
Kommunstyrelse	-110 195
Barn- och utbildningsnämnden	-275 221
Socialnämnden	-225 969
Kultur- och fritidsnämnden	-16 590
Miljö- och byggnadsnämnden	-3 919
Kommunfullmäktige	-2 425
S:a Anslag	-634 319

4. I kommunstyrelsens ram ingår ett anslag som avser lönehöjningar som påverkar budget 2021 av lönerörelserna 2020 samt 2021 för personal i kommunens alla verksamheter. Denna ram får fördelas till övriga nämnder i enlighet med lönerörelsernas utfall utan ytterligare beslut i kommunfullmäktige.
5. Fastställa ett anslag till investeringar år 2021 på 42 335 tkr enligt följande fördelning

Investeringsanslag (tkr)	Budget 2021
Kommunstyrelse	-31 810
Barn- och utbildningsnämnden	-7 875
Socialnämnden	-1 800
Kultur- och fritidsnämnden	-850
S:a Anslag	-42 335

6. Fastställa de finansiella delmål 2021 som finns föreslagna i budgetförslaget "Verksamhet och budget 2021-2023".
7. Fastställa de mål för verksamheten: Värdegrund/ förhållningssätt samt vision och strategiska mål som finns föreslagna i budgetförslaget "Verksamhet och budget 2021-2023".